

**UCHWAŁA NR XXVIII/243/2021
RADY GMINY KWILCZ**

z dnia 29 czerwca 2021 r.

w sprawie wsparcia inicjatywy ustanowienia dnia 27 grudnia świętem państwowym

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz § 22 ust. 2 pkt 4 Uchwały Nr XLVIII/328/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2018 r. w *sprawie Statutu Gminy Kwilcz* (Dz. Urz. Woj. Włkp. z 2018 r., poz. 6610 ze zm.) Rada Gminy Kwilcz uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rada Gminy Kwilcz popiera inicjatywę ustanowienia dnia 27 grudnia świętem państwowym, jako święto Powstania Wielkopolskiego.

2. Apel o ustanowienie dnia 27 grudnia świętem państwowym stanowi załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kwilcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady
Gminy**

Grzegorz Korpik

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/243/2021

Rady Gminy Kwilcz

z dnia 29 czerwca 2021 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Pan Andrzej Duda

Marszałek Sejmu RP Pani Elżbieta Witek

Marszałek Senatu RP Pan Tomasz Grodzki

Parlamentarzyści Rzeczypospolitej Polskiej

Prezes Rady Ministrów Pan Mateusz Morawiecki

Apel o ustanowienie dnia 27 grudnia świętem państwowym

Jako dumni potomkowie tych pokoleń naszych braci i sióstr, którzy ponad 100 lat temu bohatersko upomnieli się o powrót na mapę Europy i świata wymazanej przez mocarstwa zaborcze naszej Ojczyzny, zwracamy się z apelem o ustanowienie dnia 27 grudnia świętem państwowym, świętem wszystkich Polaków.

Mamy jeszcze w pamięci te wspólnotowo, jak Polska długa i szeroka, przeżyte piękne chwile świętowania w 2018 roku - roku setnej rocznicy odzyskania niepodległości, 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego - jednego z nielicznych w naszej historii zwycięskiego zrywu. W tym szczególnym okresie przypomnieliśmy dążenia Polaków, którzy przez okres 123 lat zaborów, często z narażeniem życia, prowadząc działania organicznikowskie, pielęgnując ojczystą mowę, zachowując wierność tradycji i wierze ojców, przeciwstawiając się polityce wynaradawiania, troszcząc się o własność ziemi przodków i rozwój gospodarczy, w dogodnym momencie chwytając za broń, odzyskali upragnioną niepodległość.

Zachowujemy też w pamięci ważne słowa i apele wypowiedane przez państwowych dostojników trzy lata temu podczas oficjalnych uroczystości, abyśmy pozostawili po tym narodowym świętowaniu trwale świadectwo naszej wdzięczności za dar odzyskanej wolności i niepodległości. Wzięliśmy to sobie mocno do serca.

W roku 1918 marzenia naszych przodków przestały być dążeniami, a stały się rzeczywistością, walka o wolną Rzeczpospolitą była udziałem wielu osób i środowisk, to był wielki wspólny wysiłek Polaków, wysiłek ponad podziałami, którego wyjątkowym przykładem był powszechny udział w zwycięskim Powstaniu. Pamięć Powstania Wielkopolskiego wymaga od nas stałej troski i zaangażowania by heroizm i oddanie naszych przodków znalazły należne im miejsce w historii oraz zyskały narodową formę upamiętnienia w postaci święta państwowego.

Na przestrzeni ostatnich lat Sejm Rzeczypospolitej przyjmował uchwały, które upamiętniały wybuch Powstania. W uchwale z 30 grudnia 2015 r. napisano m.in. *„Zwycięski zbrojny zryw niepodległościowy Wielkopolan to chlubna i długo niedoceniana karta historii Narodu Polskiego. Powstanie Wielkopolskie zdecydowało o kształcie II Rzeczypospolitej, a Wielkopolanom przyniosło, po ponad 120 latach niewoli, upragnioną wolność. Wspólna walka Wielkopolan podjęta w imię wolności i niepodległości oraz praca służąca jak najlepszemu wykorzystaniu szans, które dało zwycięstwo, godne są upamiętnienia”*.

Stosowną uchwałą z dnia 12 października 2017 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej jubileuszowy rok 100. rocznicy wybuchu zwycięskiego Powstania ustanowił Rokiem Pamięci Powstania Wielkopolskiego, zwracając uwagę na to, że *„(...) Milczeniem nie można również pominąć wkładu mieszkańców Wielkopolski w walki powstańcze na Górnym Śląsku ani zaangażowania doskonale wyposażonej i wyszkolonej Armii Wielkopolskiej w obronę niepodległości odrodzonej Ojczyzny przed bolszewicką nawalą w 1920 r.”*

Jako wyraz najwyższego szacunku wobec znamienitych zasług na rzecz suwerenności i niepodległości Państwa Polskiego, z okazji setnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Orderem Orła Białego pośmiertnie odznaczeni zostali przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę naczelni wodzowie zwycięskiego Powstania: generał brygady Stanisław Taczak i jego następca, generał broni Józef Dowbor-Muśnicki.

Powstanie Wielkopolskie było i jest fundamentem odrodzonej Polski; było i jest fundamentem niepodległości. Nie byłoby II Rzeczypospolitej, w jej ostatecznym kształcie, gdyby nie determinacja, odwaga, bohaterstwo oraz dziesięciolecia pracy Wielkopolan. Jesteśmy dziś tu, w Poznaniu, w Wielkopolsce, by z dumą krzyknąć: Cześć

i chwala bohaterom! podkreślał Prezydent Andrzej Duda podczas uroczystości z okazji obchodów 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego przy Pomniku Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu.

Odslaniając w Poznaniu Tablicę Wdzięczności poświęconą „Ojcom Niepodległej Ojczyzny, bohaterom Powstania Wielkopolskiego”, Premier polskiego Rządu Mateusz Morawiecki mówił z dumą: *„To wielka i wspaniała okoliczność-stulecie wybuchu powstania wielkopolskiego. Powstania, które było powstaniem o całą Polskę, budowało i zbudowało Rzeczpospolitą. Ten ogólnonarodowy wymiar jest niezwykle ważny. Bez tego powstania nie byłoby przecież zwycięstwa roku 1920. I w jakiejś ciągłości-ja to wyraźnie widzę nie byłoby również Solidarności, nie byłoby późniejszych zwycięstw po strasznych czasach II wojny światowej i po czasach PRL-u. I dlatego składam hołd wszystkim powstańcom (...), spadkobiercom idei, czyli po prostu wszystkim Polakom, bo my jesteśmy dzisiaj wszyscy powstańcami wielkopolskimi”*.

Samorzady i mieszkańcy województw wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego i lubuskiego z dumą czczą pamięć o bohaterach 1918 roku. W sposób szczególny krzewieniem wiedzy i kultywowaniem pamięci o zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim, w wyniku którego do Macierzy powróciły ziemie stanowiące kolebkę państwa polskiego, popularyzowaniem wśród młodego pokolenia Polaków wartości, które przyświecały bohaterskim czynom i życiu powstańców zajmuje się Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego. Od wielu lat organizatorem głównych uroczystości rocznicowych jest samorząd województwa wielkopolskiego, który wziął na siebie ciężar krzewienia wiedzy o Powstaniu wśród Polaków: *100-lecie wybuchu Powstania Wielkopolskiego - victorii wielkopolskiej, jak określił je wybitny, nieżyjący już historyk prof. Lech Trzeciakowski, jest naszym wspólnym wielkim świętem. Nie było wtedy w Wielkopolsce domu, z którego ktoś by do powstania nie poszedł. Około 2 tysięcy powstańców do bliskich nie wróciło. Kilka tysięcy odniosło rany. Pamiętamy zacięte walki. Pamiętamy dziesiątki miejsc, w których wsiąkała krew powstańców. Walk o każdy posterunek, stację kolejową, pocztę i ulice. W 100-lecie wybuchu Powstania Wielkopolskiego oddajemy hołd wszystkim, którzy przynieśli wolność tej ziemi. Budowali odzyskaną ojczyznę, a po latach znów musieli jej bronić przed hitlerowskimi i stalinowskimi najeźdźcami. Oddajemy hołd powstańcom wielkopolskim, naszym przodkom. Zadbaliśmy wspólnie o to, by pamięć o victorii wielkopolskiej wróciła do historii polskich zwycięstw.* - mówił z dumą 27 grudnia 2018 roku Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

Szanowny Panie Prezydencie,

Szanowna Pani Marszałek,

Szanowny Panie Marszałku,

Szanowni Parlamentarzyści Rzeczypospolitej Polskiej,

Szanowny Panie Premierze,

Występując z tym Apelem nie mamy wątpliwości, że sprawą wszystkich Polaków, wręcz narodowym i patriotycznym obowiązkiem jest godne i atrakcyjne upamiętnienie tego wyjątkowego pod wieloma względami wielkopolskiego marszu ku Niepodległości, zwieńczonego rzadkim w historii Polski zwycięstwem, którego ducha najlepiej oddaje hasło: na co dzień praca, w chwilach próby zwycięstwo! Temu celowi ma służyć budowane w Poznaniu, nowoczesne Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919. Wierzmy, że docenione po latach zapomnienia Powstanie, w dniu 27 grudnia może stać się świętem wszystkich Polaków dumnych ze zwycięstwa.

Mówił o tym pięknie 26 grudnia 1918 roku z balkonu Hotelu Bazar w Poznaniu, wzniecając iskrę zwycięstwa i wolności, Ignacy Jan Paderewski:

(...) Od Was, coście nie dali się prześcignąć w spełnianiu obowiązków narodowych, w odpieraniu nacisku przemożnego, coście w pracy organizacyjnej i gospodarczej Polski dalej byli przykładem (...) Żadne, najmądrzej zorganizowane stronnictwo Ojczyzny odbudować nie zdoła. Do tego dzieła trzeba jedności i zgody wszystkich, miłości i siły, wiary i zaparcia się samego siebie, do tego dzieła potrzeba wszystkich sił i wszystkich serc zespołu. (...) Niech żyje Polska, zgoda, jedność, a Ojczyzna nasza wolna, zjednoczona naszym polskim wybrzeżem żyć będzie po wsze czasy”.

Jesteśmy przekonani, że nasz Apel zostanie przyjęty i zrealizowany ponad wszelkimi podziałami. Wszak pamięć o obronie narodowej tożsamości pod zaborami oraz o odzyskaniu przez Polskę niepodległości, do czego Wielkopolanie znakomicie się przyczynili, łączy wszystkich Polaków.

**Przewodniczący Rady
Gminy**

Grzegorz Korpik

Uzasadnienie

Rada Gminy Kwilcz popiera inicjatywę uczczenia zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 poprzez ustanowienie 27 grudnia świętem państwowym.

Pomysłodawcą inicjatywy jest Wielkopolskie Muzeum Niepodległości w Poznaniu, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Fundacja Zakłady Kórnickie i Muzeum Narodowe w Poznaniu.

Pamięć o zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim jest w naszym regionie bardzo żywa. Do odpowiedniego uczczenia pamięci wydarzenia przyczynia się Samorząd Województwa Wielkopolskiego, który od lat jest organizatorem grudniowych uroczystości rocznicowych wybuchu Powstania Wielkopolskiego, które wpłynęło na obecny kształt naszej Ojczyzny. Razem z Towarzystwem Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 - ich współorganizatorem oraz wszystkimi zaangażowanymi wielkopolanami dokłada się wszelkich starań, aby pamięć o tym chlubnym, zwycięskim zrywie niepodległościowym na trwałe zagościła w świadomości jak największej liczby Polaków. Stąd centralne obchody odbywają się tradycyjnie 27 grudnia w Poznaniu, a 28 grudnia delegacja z Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego na czele, od lat spotyka się przy Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie oraz przy mogiłach na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Inicjatorzy akcji ustanowienia święta państwowego, chcą dotrzeć z pozytywnym przesłaniem o zwycięstwie nad pruskim zaborcą, które jest historyczną spuścizną wszystkich Polaków, do jak najszerzego grona obywateli naszego kraju, wykazując, że ten chwalebny czyn zbrojny naszych przodków ma wymiar nie tylko regionalny, ale i ogólnopolski. Powstanie wybuchło w momencie, w którym ważyły się losy wielkopolskiej ziemi. Data jego rozpoczęcia nie była wybrana przypadkowo. Poprzedzały ją lata solidnej pracy organicznej, obejmującej rolnictwo, gospodarkę, przemysł czy edukację, a także utworzenie zrębów polskiej państwowości. Wartość Powstania Wielkopolskiego jest tym większa, że należy ono do nielicznych, zwycięskich zrywów niepodległościowych zakończonych spektakularnym sukcesem, z którego winniśmy być dumni, jako Naród i które powinno - obok innych doniosłych wydarzeń z dziejów Ojczyzny - znaleźć należne mu miejsce w kalendarzu uroczystości państwowych. Jest ono także budującym przykładem uniwersalnych wartości takich jak solidarność społeczna i współdziałanie w imię wspólnego dobra. Aby uwypuklić jego rolę, od lat obok uroczystości patriotycznych organizowane są, skierowane do szerokiego grona odbiorców, różnorodne akcje promocyjno-społeczne oraz wydarzenia kulturalne, które wzmacniają przekaz oraz angażują jak najszerze grono społeczeństwa do udziału i zapraszają do poszerzenia wiedzy. Do podejmowanych inicjatyw należą także realizowane od kilku lat kampanie promocyjne. Dzięki tej długoletniej tradycji uczczenia kolejnych rocznic, działania Samorządu Województwa Wielkopolskiego na trwałe wpisały się w kalendarz wydarzeń naszego regionu i z roku na rok cieszą się coraz większą rozpoznawalnością i zainteresowaniem także poza nim. Podobnie samorządy lokalne są inicjatorami różnorodnych, cennych inicjatyw, angażujących swoje społeczności w uczczenie kolejnych rocznic zwycięskiego zrywu. Wydarzenia te niejednokrotnie utralają pamięć o miejscowych bohaterach, czy walkach, a realizowane przedsięwzięcia zwińczone są pozostawianiem trwałych śladów pamięci w postaci, np. pomników lub nadania imienia Powstańców Wielkopolskich miejscom czy instytucjom.

Ustanowienie 27 grudnia świętem państwowym nadałoby Powstaniu Wielkopolskiemu należną mu rangę i znaczenie wśród największych zwycięstw w historii Polski, a także pozwalałoby na jego uczczenie w należyty sposób. Jednocześnie, mając na uwadze wieloletni wkład Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz samorządów powiatowych i gminnych w uczczenie pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 i jego bohaterów, wyrażamy nadzieję na kontynuację realizowanych działań, w dotychczasowej formie, żywiąc głębokie przekonanie, że zwycięski zryw niepodległościowy współtworzy w szczególności regionalną tożsamość i jest nieprzerwanie obecny w świadomości społeczności Wielkopolan. Pragniemy kontynuować podejmowane przedsięwzięcia w podzięce Powstańcom Wielkopolskim za bezcenny dar stanowiący fundament naszego życia i codzienności – dar Wolności, jednocześnie wskazując na jego ogólnopolski wymiar i wartość.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzegorz Korpik

